

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUTELKTNIO FINANSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-2690
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-823 2 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos sutelktnio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai (toliau kartu – Įstatymų projektai) parengti įgyvendinant Europos Komisijos deleguotąjį reglamentą¹ (toliau – Deleguotasis reglamentas), kuriuo pratęsiamas 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktnio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937 (toliau – Reglamentas 2020/1503), nustatytas sutelktnio finansavimo paslaugų teikimo pagal nacionalinę teisę pereinamasis laikotarpis.

Pagal Reglamento 2020/1503 48 straipsnio 1 dalį sutelktnio finansavimo paslaugų teikėjai, iki 2021 m. lapkričio 10 d. gavę veiklos leidimą pagal nacionalinę teisę, pagal tą nacionalinę teisę toliau teikti sutelktnio finansavimo paslaugas gali iki 2022 m. lapkričio 10 d. Šis pereinamasis laikotarpis buvo nustatytas, kad jau veikiantys sutelktnio finansavimo paslaugų teikėjai turėtų pakankamai laiko savo veiklą pritaikyti prie naujos tvarkos ir pagal ją kreiptis dėl veiklos leidimo, o kompetentingos institucijos – surinkti pakankamai informacijos ir išteklių, siekdamos užtikrinti sklandų perėjimą prie Reglamento 2020/1503 taikymo be sutelktnio finansavimo rinkos sutrikdymo.

Deleguotuoju reglamentu šis pereinamasis laikotarpis atidedamas 12 mėnesių, t. y. iki 2023 m. lapkričio 10 d.

Pereinamojo laikotarpio pratęsimą paskatino Europos Komisijos kartu su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija atlikto poveikio vertinimo dėl Reglamento 2020/1503 taikymo tik nacionaliniu lygmeniu veikiantiems sutelktnio finansavimo paslaugų teikėjams ir jo poveikio nacionalinių sutelktnio finansavimo rinkų plėtojimui rezultatai. Vertinimas parodė, kad šiuo metu pagal Reglamentą 2020/1503 veikiančių platformų, kurios anksčiau veiklą vykdė pagal nacionalinę teisę, yra tik kelios, taigi, 2022 m. lapkričio 10 d. pradėjus Reglamentą 2020/1503 taikyti visoms esamoms platformoms, gali būti sutrikdytos kai kurios didelės nacionalinės rinkos, nes nebus įmanoma laiku išduoti naujų veiklos leidimų visoms šioms platformoms, o sutelktnio finansavimo platformos savo verslo veiklos negalės pritaikyti prie platesnės ir detalesnės sistemos (palyginti su

¹ Europos Komisija yra pateikusi pasiūlymą dėl Deleguotojo reglamento. Atsižvelgiant į trumpus Deleguotojo reglamento priėmimo ir įsigaliojimo terminus, taip pat terminus, susijusius su teisės aktų projektų parengimu, derinimu ir priėmimu Lietuvoje, būtina pradėti Įstatymų projektų derinimą ir svarstymą nelaukiant galutinio Deleguotojo reglamento priėmimo, o juos priimti – po Deleguotojo reglamento priėmimo.

Deleguotojo reglamento projektas: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11463-2022-INIT/en/pdf>.

nacionaline sistema). Visa tai kelia riziką, kad gali sutrikti didelių sutelktinio finansavimo platformų operatorių veikla, kartu tai gali neigiamai paveikti tų platformų investuotojus ir tų rinkų vientisumą.

Įstatymų projektai parengti siekiant Lietuvos sutelktinio finansavimo platformų operatoriams, veikiantiems pagal nacionalinę teisę, užtikrinti tokias pat veikimo sąlygas kaip ir visiems Europos Sąjungos veikiantiems subjektams, taip pat sudaryti jiems papildomą galimybę laiku prisitaikyti prie naujos Europos Sąjungos sutelktinio finansavimo sistemos suteikiant pakankamai laiko kreiptis dėl veiklos leidimo.

Deleguotąjį reglamentą numatyta priimti 2022 metų spalio viduryje, o jo nuostatos įsigalios nuo 2022 m. lapkričio 10 d., todėl atsižvelgiant į trumpus Deleguotojo reglamento priėmimo ir įsigaliojimo terminus, taip pat terminus, susijusius su Deleguotąjį reglamentą įgyvendinančių teisės aktų projektų parengimu, derinimu ir priėmimu nacionalinėje teisėje, Įstatymų projektus reikia priimti skubiai.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorė Vilma Mačerauskienė (tel. (8 5) 239 0174) Kapitalo rinkų skyriaus (vedėja Ramunė Radvilienė (tel. (8 5) 239 0170, el. p. ramune.radvilene@finmin.lt) vyriausioji specialistė Ieva Vaštakaitė (tel. (8 5) 239 0128, el. p. ieva.vastakaite@finmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Atsižvelgiant į tai, kad Reglamentu 2020/1503 buvo nustatytas europinis sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjų veiklos reguliavimas, 2021 metais įgyvendinant jį nacionalinėje teisėje iki šiol sutelktinį finansavimą reglamentavęs Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatymas (toliau – SFI) buvo pripažintas netekusiu galios, jame, taip pat kituose įstatymuose – Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme (toliau – FIĮ), Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme (toliau – LBI), Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (toliau – GPMĮ) ir Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (toliau – PPTFI) – kartu buvo nustatytos pereinamojo laikotarpio (iki 2022 m. lapkričio 10 d.) nuostatos, reglamentuojančios reikalavimus, tvarką ir terminus, kurie užtikrintų sklandų sutelktinio finansavimo paslaugų teikimą pagal Reglamentą 2020/1503 jame nustatytu pereinamuoju laikotarpiu. Įgyvendinant Reglamentą 2020/1503, nacionaliniuose įstatymuose taip pat nustatyta, kad Lietuvos bankas įgyvendina Reglamente 2020/1503 kompetentingai institucijai nustatytas teises ir pareigas, atitinkamai buvo papildyti Lietuvos banko, kaip priežiūros institucijos, įgaliojimai, įtvirtintos poveikio priemonės už Reglamento 2020/1503 pažeidimus ir kt.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma nacionalinį reguliavimą suderinti su Europos Sąjungos teise ir nukelti Reglamente 2020/1503 nustatytą pereinamąjį laikotarpį, tokiu būdu sudarant galimybę sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, iki 2021 m. lapkričio 10 d. gavusiems veiklos leidimą pagal nacionalinę teisę, pagal tą nacionalinę teisę toliau teikti sutelktinio finansavimo paslaugas iki 2023 m. lapkričio 10 d.

Atitinkamai siūloma SFI, FIĮ, LBI, GPMĮ ir PPTFI pakeitimo įstatymuose pakeisti šiuo metu nustatytą pereinamąjį laikotarpį, nustatant naują pereinamojo laikotarpio pabaigos datą – 2023 m. lapkričio 10 d. Taip pat LBI ir Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo įstatymo projektais siūloma patikslinti įgyvendinamųjų Europos Sąjungos teisės aktų sąrašą, nurodant Reglamento 2020/1503 paskutinius pakeitimus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
 Įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvoje veikiantiems subjektams bus nustatytos vienodos veikimo sąlygos kaip ir atitinkamiems Europos Sąjungoje veikiantiems subjektams. Be to, sutelktinio finansavimo platformos, veikiančios pagal nacionalinę teisę, gautų papildomą galimybę laiku prisitaikyti prie naujos sutelktinio finansavimo sistemos.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
 Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus, kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektuose sąvokos nėra apibrėžiamos.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymams įgyvendinti įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Papildomų lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Sutelktinis finansavimas, sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
